

الهائی سحر، جواد،
تزکیہ نفس از دیدگاه بزرگان: یعنی پیرامون تزکیہ نفس و کمالات روحی - مؤلف: جواد
الهائی سحر
قم: عصر رهایی، ۱۳۸۶.

ج: ۲۵۰۰۰ ریال: (ج ۱): ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۶۰-۰۴-۶-۰۹۱۶۶-۲۵۳۴۴-۰۹۱۲۳۵۱۴-۰۶

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
خودسازی (اسلام).
اخلاق اسلامی.

۴ ت ۷۴ الف / B۳۲۵۰
۲۹۷/۶۴۳
۱۰۵۶۹۷۰

شناسنامه کتاب

نام: تزکیہ نفس از دیدگاه بزرگان (جلد ۱)
مؤلف: جواد الهائی سحر
ناشر: عصر رهایی
نوبت و تاریخ چاپ: اول / تابستان ۱۳۸۶
چاپخانه: کوثر
شمارگان: ۳۰۰۰
قطع: وزیری
تعداد صفحات: ۳۷۴
تماس با مؤلف: ۰۹۱۶۶-۲۵۳۴۴ و سایت مؤلف WWW.elhaei.com

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۶۰-۰۴-۶-۰۹۱۶۶-۲۵۳۴۴-۰۹۱۲۳۵۱۴-۰۶

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۶۰-۲۲-۰-۰۹۱۶۶-۲۵۳۴۴-۰۹۱۲۳۵۱۴-۰۶

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

مراکز پخش:

قم - انتشارات عصر رهایی - پاساژ قدس - طبقه آخر - پلاک ۱/۱۷۲ همراه ۰۹۱۲۳۵۱۴-۰۶

خوزستان ۰۹۱۶۶-۶۱۳۵۸ و ۰۹۱۶۳-۷۴۶۵۹

تزکیہ نفس

از دیدگاه بزرگان

بحثی پیرامون تزکیہ نفس و کمالات روحی

جلد ۱

مؤلف: جواد الہائی سحر

پیش نویس:

این بی انصافی است که امام زمانمان ۱۱۷۳ سال منتظر ما باشد و ما حتی یک سال و بلکه چند ماه به درستی منتظر او نبوده ایم. او با محبتی بسیار شبها و در خلوت مناجات با خدا از ما یاد کرده و ما به یاد او نبوده و تنها به فکر حوائج خویش بوده ایم این بی انصافی است که او در میان ما باشد و ما او را نبینیم.

می گوید چرا، ما چه تقصیری داریم؟

اشکال کار همین جا است که فکر می کنیم ما چه تقصیری داریم! همه تقصیرات از ما است ما باعث شده ایم که او در میان ما باشد اما نتواند خود را به ما معرفی کند، مگر حضرت یوسف علیه السلام چنین نبود و موظف نبود در مقابل برادرانش که سالها پیش او را به چاه انداخته بودند و حالا برای گرفتن گندم نزد او آمده بودند و او را نمی شناختند، سکوت کند و خود را معرفی نکند؟! چرا؟ آیا تقصیر برادرانش بود یا تقصیر او یا تقصیر هیچ کس؟

اگر به برادران یوسف علیه السلام می گفتند چرا یوسف علیه السلام در میان ما نیست؟ آیا آنها می توانستند بگویند ما چه تقصیری داریم؟ در حالی که خود آنها یوسف علیه السلام را در چاه انداخته بودند و تمام تقصیر به گردن آنها بود.

ما هم عزیز خود و امام زمانمان را به چاه بی اعتنائی و محبت دنیا و خواسته های دل انداخته ایم و خداوند او را در این چاه محفوظ نگه داشته و

نگذاشته چون اجداد مطهرش به شهادت برسد و او را به طور ناشناس در کنار ما و در نزدیکی ما حفظ نمود. ای کاش ما هم مثل برادران یوسف علیه السلام حادثه‌ای مثل قحطی و گرسنگی و امثال آن برایمان پیش می‌آمد تا مجبور شویم نزد یوسف آل محمد صلی الله علیه و آله برویم و از او گندم و توشه حیات بخواهیم که آذوقه‌مان به پایان رسیده و گرسنه مانده‌ایم و اگر دست روی دست بگذاریم حیات انسانی و ارزش‌های واقعی یک انسان را از دست خواهیم داد و تنها یک ماشین خودکار مادی خواهیم شد که آب و رنگ و زرق و برق آن، فریب‌مان داده است.

ما چقدر بی‌انصافیم که وقتی به ما می‌گویند چرا امام زمانتان را نمی‌بینید و چرا ایشان ظاهر و آشکار نیست؛ می‌گوییم چون ایشان غایب است و هر وقت خدا بخواهد ظهور می‌کند. آری ما خیلی بی‌انصافیم چرا که خودمان به غیبت او ادامه داده‌ایم. و اگر سبب غیبت آن حضرت، مردم ۱۲۰۰ سال پیش بودند و نسل‌های بعد تقصیری نداشتند این صحیح نبود که امام علیه السلام از نسل‌های بعدی غایب شود زیرا آنها تقصیری نداشتند تا به محرومیت از امام زمانشان دچار شوند. و این مثل آن است که شخصی باغی را مالک شود و آن را آب ندهد و درختان آن به تدریج خشک شوند و فرزند او که باغ را به ارث می‌برد همچنان باغ را به حال خود رها کند و باغ همچنان خشک بماند و سپس این باغ به فرزند او به ارث برسد و او هم برای احیای باغ هیچ اقدامی نکند و باغ به نسل بعدی به ارث برسد.

و خلاصه چندین نسل بگذرد و باغ همچنان خشک بماند؛ اگر آن باغ، زندگی بشر باشد که از ۱۲۰۰ سال پیش خشکیده و ما پس از چندین نسل صاحب آن شده‌ایم و ما نیز آن را به همان صورت خشک نگه داریم و صاحب بصیرت به ما بگوید چرا باغتان خشک است، چرا درختان آن از بین رفته، آیا می‌توانیم بگوییم

اجداد پیشین ما آن را خشکانده‌اند و این باغ باید خودش، خود به خود احیاء شود؟!۱

اکنون صاحبان بصیرت یعنی ائمه اطهار و انبیاء و اولیاء خدا به امام زمانمان که از ۱۱۷۳ سال پیش غایب است و هر وقت خدا بخواهد ظهور می‌فرماید، مانند مثال فوق می‌نگرند و می‌گویند احیای این باغ به دست خود شما است اگر چه نسل‌های قبلی در خشک ماندن آن مقصرند، اما هر نسلی از این نسل‌ها می‌توانست آن را احیاء کند.

پس مسلماً آنها و نسل‌های بعد تا این نسل و این عصر و تا لحظه‌ای که آن حضرت در غیبت به سر می‌برند؛ همه مقصرند زیرا هرگاه مردم یک عصر و یک نسل بخواهند می‌توانند به غیبت آن حضرت خاتمه دهند لذا امام عصر علیه السلام فرمود: «اگر شیعیان ما در عهد و پیمانی که با ما بسته‌اند یکپارچه می‌شدند، سعادت دیدار ما هرگز از آنان به تأخیر نمی‌افتاد». (۱)

پس باید انصاف دهیم و گناه خود را به گردن مردم ۱۲۰۰ سال پیش و نسل‌های قبل که البته آنها هم مقصرند نیندازیم و بکوشیم این باغ زیبای زندگی را (که البته هم اکنون جز حیوانات موزی و علف‌های هرز، چیز دیگری در آن دیده نمی‌شود) با دستان پر توان خود زنده کنیم و از باغبان مهربان، دعوت کنیم آب حیاتی بر آن جاری نماید و از این که او به این باغ بیاید و چند درخت خشکیده آن را قطع کند، نهراسیم اگر ما هم بخواهیم از یاوران دین خدا و یاوران قرآن باشیم، نباید امام زمانمان را تنها و غریب در تبعیدگاه غیبت رها کنیم و نباید بگذاریم ۱۱۷۳ سال غیبت به ۱۱۷۴ سال و اگر عشق بیشتری داشته باشیم، نگذاریم حتی یک روز هم به

این رقم اضافه شود، چرا که هر ثانیه از زمان غیبت مساوی است با هزاران حادثه تلخ که تنها یک نمونه کوچک آن که اصلاً به حساب نمی آید و با آن مانند یک خبر عادی برخورد می شود این فاجعه است که چندی پیش سازمان ملل متحد اعلام کرد «در هر ثانیه یک نفر در اثر گرسنگی در جهان تلف می شود».^(۱)

پس ادامه هر ثانیه عصر غیبت یعنی مرگ یک نفر فقط بر اثر گرسنگی (و با محاسبه فجایع دیگر شاید بتوانیم بگوییم هر ثانیه هزاران نفر تلف می شوند) و روشن است مرگ یک نفر در ثانیه یعنی مرگ ۸۶۴۰۰ نفر در روز، و این رقم در ماه ۲۵۹۲۰۰۰ نفر و در سال بالغ بر ۳۱۱۰۴۰۰۰۰ نفر می شود و این فساد حتی قطره ای از دریای فساد مادی و معنوی جامعه بشر هم محسوب نمی شود و هنوز خیلی مانده که بدانیم یک روز غیبت امام زمان (عج) مساوی با چند میلیارد فاجعه مادی و معنوی در سطح جهان است که خداوند هیچ گاه حتی یک مورد از آن را برای بشر نخواست و به آن راضی نشده است. آری خداوند راضی نیست حتی یک روز امام زمان (عج) غایب باشند تا در اثر محرومیت از امامت و رهبری عادلانه و آسمانی و معصومانه آن حضرت بشریت به نهایت بدبختی و فجایع تلخ مبتلا شود و اگر ما شیعیان بخواهیم و یکپارچه شویم (همان طوری که در انقلاب بزرگمان خواستیم و یکپارچه شدیم) خداوند اذن فرج به آن حضرت می دهد و نمی گذارد حتی یک روز دیگر به رقم سنگین عصر غیبت اضافه شود پس نجات از دوران غیبت در گرو یاری ما شیعیانی است که از گنج پنهان خود یعنی حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) خبر داریم و به او معتقدیم و او را زنده و حاضر و آماده نجات بشریت می دانیم و لذا آن حضرت هم از ما خواسته اند یکپارچه شویم و قیام کنیم و ظهور

مقدس آن حضرت را بخواهیم همان طور که در انقلاب اسلامی مان پیروزی انقلاب و تشریف فرمایی امام راحل (قدس سره الشریف) را می خواستیم و از هیچ کوششی در این راه فروگذار نمی کردیم و هم زمان با دعا و درخواست از پروردگار در همه جا تنها حاجت اصلی مان پیروزی ورود امام علیه السلام، به کشور بود اگر چنین باشیم امام عصر (ارواحنا فداه) به سرعت و با عجله ظهور خواهند فرمود که وجود مقدسش فرمود: «و لتعجلت لهم السعادة بمشاهدتنا...» «و سعادت دیدار ما با عجله سراغشان خواهد آمد».

لذا بر هر انسان مؤمن و دوستدار امام زمان (عجل الله تعالی فرجه) لازم است که در کارها و اعمال خود بنگرد که آیا انسان با این وضعی که دارد (گناه و امراض روحی) به استقبال امام برود یا یک سر و سامانی به روح خود بدهد؟
آیا انسان با این گناهان و حجابهای ظلمانی که دارد به امام زمانش نزدیک یا دور است و با این وضع می شود به امام عصر (عجل الله تعالی فرجه) رسید.
آیا با انجام رذائل و گناهان امام زمانمان را در چاه غفلت و دوری از خود نیفکنده ایم.

پس چه نیکو است که انسان با تأمل و تفکر در اخلاق خود به تربیت روحی خود پردازد و به اصطلاح تزکیه نفس کند تا در فردایی که ان شاء الله امام زمان تشریف بیاورد مادر زمره یاران و اعوان ایشان باشیم.

فهرست

صفحه	عنوان
۵	پیش‌نویس.....
۱۰	تزکیه چیست؟.....
۱۲	گفتار امام خمینی علیه السلام درباره تزکیه نفس.....
۱۷	سخنان مقام معظم رهبری آیه الله خامنه‌ای (دامت برکاته) درباره تزکیه نفس.....
۱۹	بهترین وسیله تهذیب نفس (استاد مطهری).....
۲۲	با تهذیب نفس علم به بار می‌نشیند و ثمره می‌دهد. (رضایه‌الدینی).....
۲۳	افراد غافل و بی‌مبالات و سست با کفار یکسانند (حسن مصطفوی).....
۲۶	قد افلح من زکاه.....
۲۷	دکتر مصطفی بروجردی: یکی از مهمترین مسائل عرفان لقاء الله است.....
۲۸	صفات نکوهیده (امراض روحی) اعوان و انصار شیطان است (شهید ثانی رحمه الله).....
	باید فضائل و رذائل را به تفصیل و به دقت شناخت تا به فضائل آراسته شد و از رذائل
۳۱	اجتناب ورزید. (رضا اسلامی).....
۳۲	اول تخلیه آنگاه تحلیه (اول پاک بودن درون آنگاه آراستگی برون).....
۳۳	دروس اخلاق در حوزه‌های علمیه متروک شده است.....
۳۴	تهذیب نفس در جوانی مسیرتر است تا در کهنولت.....
۳۷	جهاد اکبر در جوانی.....

۳۹	تزکیه نفس باعث سعادت و خوشبختی در دنیا می شود
۴۳	راه آسان جهت طی طریقت
۴۵	راههای مختلف تزکیه نفس
۵۳	کسی که خود را از امراض روحی پاک کند رستگار است
۵۴	امام عصر عجل الله تعالی فرجه توصیه به تزکیه نفس می کند
۵۶	خودسازی از ضروری ترین امور است
۵۸	یکی از فوائد تزکیه نفس
۵۹	قدرت عجیب روح تصفیه شده
۶۱	تهذیب نفس مهم ترین وظیفه منتظران امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)
۶۳	اگر روح انسان پاک گردد
۶۵	علم تزکیه نفس بر سایر علوم رسمی ارجحیت دارد
۶۷	شهادا در مورد تزکیه نفس چه می گویند
۷۱	اساس خودسازی
۷۵	دل محل عبور و مرور ملائکه و الهام الهی می باشد
۷۷	مکارم شیرازی: مسأله اصلی زندگی تزکیه است
۷۹	انجام واجبات و مستحبات و ترک محرمات و مکروهات تزکیه نفس نیست
۸۱	تزکیه نفس یا آلودگی نفس کدام یک؟
۸۳	تدین و روحانیت باطن ضامن سلامتی جسم است
	(انسان تزکیه نکرده) برای خودش پست تر از میکروب سرطان و برای جامعه اش پست تر
۸۶	از میکروب خوره است
۸۶	تزکیه نفس از خاندان عصمت و طهارت
۸۸	جهاد با نفس از جهاد با دشمنان برتری دارد

۸۹	بوسیله تزکیه نفس چشمهای درونی انسان روشن می گردند
۹۴	«بهترین لباس روحی پاکی از گناه و امراض روحی است»
۱۰۰	بهترین دانش، دانش پاکسازی روح از آلودگی ها و بیماریهای روحی است
۱۰۵	روح چیست؟
۱۰۷	شناسنامه روح
۱۱۵	ماهیت روح
۱۲۲	ماهیت روح انسان، نشانگر تجلی پروردگار در باطن انسان
۱۲۹	انواع روح در انسان
۱۳۶	جایگاه انواع روح در بدن
۱۳۹	چند نکته مهم درباره روح ایمان
۱۳۹	روح حیوانی
۱۴۲	کارکرد ارواح
۱۵۰	اگر روح ایمانی رخت بریندد
۱۵۳	در چه صورتی روح ایمان از انسان رخت بر می بندد؟
۱۵۴	بِقِطْه: شروع تزکیه نفس
۱۵۵	بِقِطْه چیست؟
۱۵۹	عوامل غفلت در انسان
۱۶۱	دوری از قرآن برای انسان غفلت می آورد
۱۶۳	عوامل بیداری در انسان جستجوگر
۱۶۳	۱- قرآن
۱۷۵	۲- توسل و استعانت از اهل بیت پیامبر ﷺ
۱۷۹	بهترین توصیه

۳- توسل به اولیاء خدا	۱۷۹۰
۴- نماز و استغاثه در اماکن متبرکه	۱۸۴
۵- مرافد انبیاء و اولیاء خدا	۱۸۸
۶- تأمل و تفکر	۱۸۸
۷- مطالعه کتابهای معنوی	۱۹۷
یقظه در گفتار اولیاء و خاندان عصمت و طهارت	۱۹۷
همه سلمان شوید	۱۹۸
سعادت و موفقیت در چیست؟	۱۹۹
مردم زمان ما سعادت را در چه می‌دانند؟	۲۰۱
قد افلح من زکاه	۲۰۱
تزکیه نفس یعنی چه؟	۲۰۲
توبه (برگشت بسوی خدا)	۲۰۳
و اگر تزکیه نفس نکردیم چه می‌شود؟!	۲۰۵
نصف قرآن درباره یقظه بیداری روحی انسان است	۲۰۶
انبیاء مردم را بر سه موضوع دعوت می‌کردند	۲۰۷
حجاب‌های روحی	۲۰۹
انسانها برترند یا ملائکه؟	۲۱۰
دسته اول از انسانیت گریزان شده‌اند	۲۱۲
دسته دوم اهل پیشرفت نیستند مثل ملائکه	۲۱۲
ملائکه خدمتگزار انسان واقعی هستند	۲۱۳
همیشه باید در سیر و پیشرفت باشیم	۲۱۳
در کسب انسانیت نباید توقف نمود	۲۱۴

- ارزش انسانیت بالاتر از عبودیت فرشتگان ۲۱۵
- ملائکه هدف از خلقت انسان را نمی دانستند ۲۱۶
- باید عاشق خدا شد ۲۱۷
- بشر در معنویات در سربالایی و در مادیات در سرازیری قرار گرفته است ۲۱۸
- تزکیه نفس و تزکیه عمل ۲۱۹
- انسان چه چیزی را باید تزکیه کند؟ ۲۱۹
- اول کسب ایمان (تزکیه نفس) بعد عمل صالح انجام دهید ۲۲۰
- توحید یعنی چه؟ ۲۲۲
- معنای دوم توحید: توحید اعمال ۲۲۳
- سوم: توحید افکار ۲۲۵
- انسان باید از اولیاء خدا بشود ۲۲۷
- نمونه افکار بد ۲۲۸
- نمونه ای بارز از موحدهای دوران پیشین ۲۲۹
- لا اله الا الله گفتن توحید نیست ۲۲۹
- کوثر همان حکمت ۲۳۰
- حکمت یعنی چه؟ ۲۳۱
- بیداری معنوی ۲۳۱
- سالک الی الله چگونه قرآن بخواند؟ ۲۳۲
- سالک الی الله چگونه نماز بخواند؟ ۲۳۵
- سالک الی الله چگونه روزه بگیرد؟ ۲۴۱
- حکمت چیست؟ و چگونه به انسان داده می شود؟ ۲۴۳
- حکمتی که خداوند به لقمان داد چیست؟ ۲۴۵

۲۴۷	مکاشفه چیست؟ و چند نوع مکاشفه داریم؟
۲۴۸	مکاشفه‌ای از امیرالمؤمنین علیه السلام
۲۴۹	انواع مکاشفه
۲۴۹	مکاشفه نازله (پایین):
۲۵۰	مکاشفه عالیه:
۲۵۱	مکاشفه درجه حکمت
۲۵۳	حقیقت انسان روح است نه جسم
۲۵۶	شناخت ارواح، اجنه، شیاطین و ملائکه
۲۵۹	حالات روح (روح آینه است):
۲۶۰	روح آینه است
۲۶۲	روح مجرد مطلق است یا مجرد نسبی؟
۲۶۲	انسان آینه تمام نمای پروردگار
۲۶۳	حق انتخاب با انسان است
۲۶۴	انسان اگر انسان شود
۲۶۶	ملکوت اشیاء
۲۶۷	نمونه‌های عالی انسانیت
۲۶۹	ملک و ملکوت
۲۷۰	جهل، عناد و سرکشی بدنبال دارد
۲۷۱	انسان نباید ظاهربین باشد
۲۷۲	قُرب چیست؟
۲۷۵	بر همدیگر سبقت بگیرد
۲۷۶	بسم الله بگو خدا کمک می‌کند

تزکیه نفس از دیدگاه بزرگان ۳۷۳

تقوی سه مرحله دارد ۲۷۷

مرحله اول: ۲۷۷

مرحله دوم: ۲۷۷

مرحله سوم: ۲۷۸

وحی چیست؟ به انسانها هم وحی می شود؟ ۲۷۹

از جانب شیطان هم وحی می شود ۲۸۰

اقسام وحی ۲۸۱

وسوسه و الهام ۲۸۴

یک جریان جالب از وسوسه ۲۸۵

کور و بینای معنوی ۲۹۰

هدایت و بیداری انسان فقط از جانب خداست ۲۹۳

هدف قرآن مجید یقظه و بیداری مردم است ۲۹۶

علم چیست؟ و چند نوع دارد؟ ۲۹۸

اول: عقاید ۲۹۹

دوران جاهلیت ۳۰۱

دوم: احکام ۳۰۲

سوم: مسائل تزکیه نفس ۳۰۳

مراقبه و محاسبه ۳۰۴

اول: مراقبه ۳۰۴

دوم: محاسبه ۳۰۵

خواب چیست؟ ۳۰۶

ملک و ملکوت ۳۰۹

چشم دل	۳۱۰
لا يَشْغَلُهُ شَأْنٌ عَنْ شَأْنٍ چیست؟	۳۱۳
فرق بین حکمت و فلسفه	۳۱۸
بالآخره چشم ملکوتی انسان کی باز می شود؟	۳۲۰
چگونگی یاری ملائکه به انسان سالک	۳۲۲
گنجایش روح انسان	۳۲۵
ارواح معصومین علیهم السلام بزرگتر از آن است که تصور می کنیم	۳۲۸
اگر روح انسان آزاد بود ادعای خدایی می کرد	۳۳۰
باید بمیریم قبل از آنکه مرگ به سراغمان بیاید	۳۳۲
اگر در دنیا چشم ملکوت باز نشد	۳۳۳
روح انسان دو بُعد دارد	۳۳۵
کسانی بوده اند که تزکیه نفس کرده بودند اما نه از صراط مستقیم	۳۳۸
محقق درباره روح خیلی کم داریم	۳۴۲
یقین چیست؟	۳۴۳
قبر آرامگاه نیست!	۳۴۴
شرح صدر از لوازم یقین است	۳۴۶
استخازه برای دوری از شک است	۳۴۷
هدف از سیر و سلوک	۳۴۸
با یقین انسان به امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) می رسد	۳۵۰
معرف سر لوحه تزکیه نفس	۳۵۳
تمام کمالات روحی در تزکیه نفس نهفته است	۳۵۴
ولایت فقیه	۳۵۶